

ZAPOTRZEBOWANIE NA KWALIFIKACJE I KOMPETENCJE ZAWODOWE NA MAZOWIECKIM RYNKU PRACY

Powiat wołomiński

**Badanie realizowane
na zlecenie:**

WOJEWÓDZKI URZĄD PRACY
w WARSZAWIE

Wojewódzki Urząd Pracy w Warszawie

ul. Młynarska 16
01-205 Warszawa

**Wykonawca
badania:**

44-206 Rybnik
ul. Kowalczyka 17
tel. 32 422 17 07
biuro@biostat.com.pl

Autorzy raportu:

Bartosz Olcha – kierownik projektu
dr Małgorzata Zofia Płaszczyca – członek zespołu badawczego
dr Marian Płaszczyca – członek zespołu badawczego
dr Ewa Tkocz-Piszczek – członek zespołu badawczego
Jakub Galeja – członek zespołu badawczego
Rafał Piszczek – członek zespołu badawczego
Barbara Gorzawska – członek zespołu badawczego
Jeremiasz Pilarz- członek zespołu badawczego

Termin realizacji:

wrzesień – grudzień 2017 r.

Informacje nt. badania

Podstawowym celem zrealizowanego badania była charakterystyka popytu na pracę na poziomie powiatów i województwa mazowieckiego z wyodrębnieniem różnych źródeł danych, zestawienie informacji pochodzących z tych źródeł, wskazanie na różnice i podobieństwa między nimi, interpretacja różnic.

W toku realizacji badania poszukiwano odpowiedzi na pięć głównych pytań sformułowanych na etapie konceptualizacji projektu:

1. Na jakie zawody jest popyt w poszczególnych powiatach i województwie?
2. Na jakie kwalifikacje zawodowe jest popyt w poszczególnych powiatach i województwie?
3. Na jakie kompetencje jest popyt w poszczególnych powiatach i województwie?
4. W jakich branżach jest największy a w jakich najmniejszy popyt na pracę w poszczególnych powiatach i województwie?
5. Jakie jest zróżnicowanie w zakresie popytu na pracę pomiędzy powiatami?

W niniejszym opracowaniu znajdują się wyniki analizy ogłoszeń o wolnych miejscach. Ogłoszenia pozyskane zostały z publikatorów zewnętrznych (strony internetowe, tytuły prasowe) oraz pozyskane bezpośrednio z zasobów Powiatowego Urzędu Pracy. Analiza objęła ogłoszenia opublikowane w okresie: 1.09.2017 r. – 31.10.2017 r.

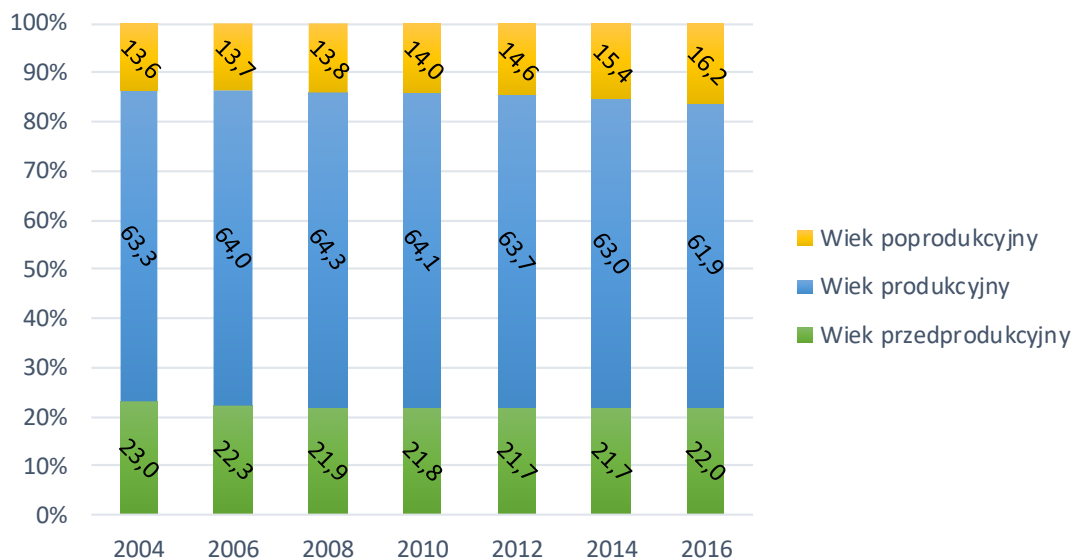
Nad prawidłowością wykonania projektu czuwał jego Zleceniodawca – Wojewódzki Urząd Pracy w Warszawie. Badanie wykonane zostało przez firmę BIOSTAT. Niniejsze opracowanie stanowi podsumowanie i zestawienie najważniejszych wyników uzyskanych w toku analizy powiatowej.

Charakterystyka powiatu

Powiat wołomiński rozciąga się na powierzchni ok. 954 km², a w jego skład wchodzi łącznie dwanaście gmin (cztery miejskie, trzy miejsko-wiejskie oraz pięć gmin wiejskich), odpowiednio: Kobyłka (gmina miejska), Marki (gmina miejska), Ząbki (gmina miejska), Zielonka (gmina miejska), Radzymin (gmina miejsko-wiejska), Tłuszcz (gmina miejsko-wiejska), Wołomin (gmina miejsko-wiejska), Dąbrówka (gmina wiejska), Jadów (gmina wiejska), Klembów (gmina wiejska), Poświętne (gmina wiejska), Strachówka (gmina wiejska).¹

Powiat jest zamieszkiwany przez 238478 mieszkańców, z czego 114967 stanowią mężczyźni a 123511 kobiety. Jest to obszar o średniej gęstości zaludnienia (250 osób/km²). Populacja mieszkańców powiatu od roku 2004 do roku 2016 zwiększyła się, co wskazuje na wysoką atrakcyjność osiedleńczą powiatu wołomińskiego. Jednocześnie powiat cechuje dodatni przyrost naturalny kształtujący się na poziomie 1230.

Rysunek 1. Procentowy skład ludności powiatu wołomińskiego (2016)

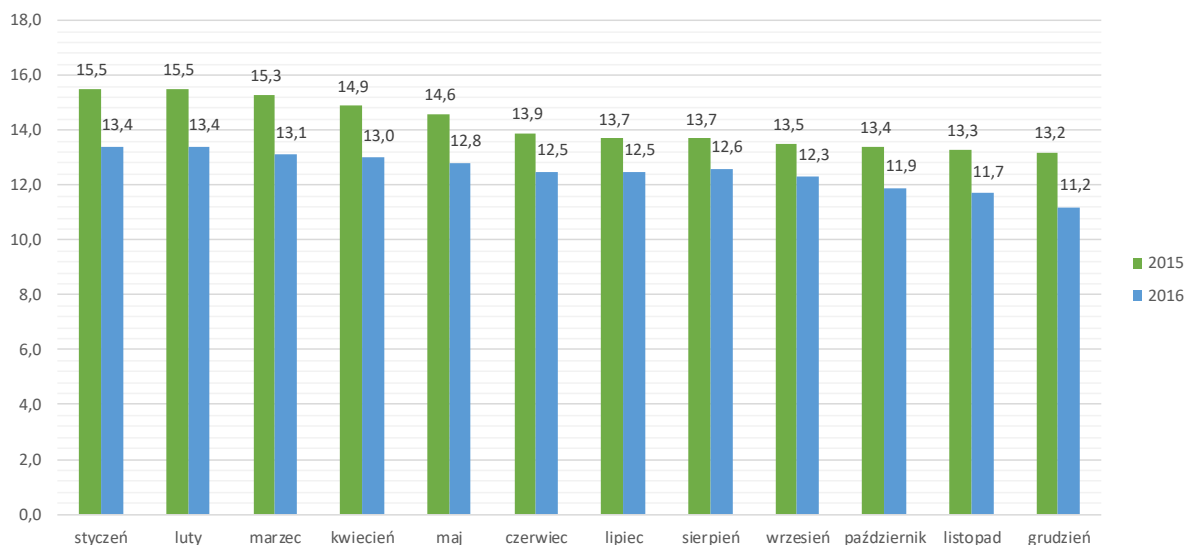
Źródło: Opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS

Dane wskazują ponadto, że ponad 62% mieszkańców powiatu jest w wieku produkcyjnym, 22% w wieku przedprodukcyjnym, a 16% w wieku poprodukcyjnym. Większość populacji powiatu stanowią zatem osoby aktywne na rynku pracy. W zakresie migracji ludności, w roku

¹ Bank Danych Lokalnych GUS, 2016 r

2016 zarejestrowano 4653 zameldowań w ramach ruchu wewnętrznego oraz 2442 wymeldowań. W wyniku tych ruchów, saldo migracji wewnętrznych wynosi dla powiatu wołomińskiego 2211². Saldo migracji zagranicznych w 2016 roku w powiecie wołomińskim wyniosło natomiast 59.³

Rysunek 2. Stopa bezrobocia rejestrowanego w powiecie wołomińskim

Jak wynika z analizy rynku pracy na 1000 mieszkańców pracuje 164 osób. Jest to wskaźnik mniejszy od danych dla województwa mazowieckiego oraz danych krajowych. Wśród osób pracujących 53% stanowią kobiety, zaś 47% mężczyźni. Powiat wołomiński charakteryzuje się wyższą stopą bezrobocia (11,2%) w porównaniu do danych dla województwa mazowieckiego (7,0%). Przeciętne wynagrodzenie brutto wynosi 3851,8⁴.

Struktura ofert pracy objętych analizą

² Tamże

³ Tamże

⁴ Bank Danych Lokalnych GUS, 2016

Pierwszym etapem analizy zgromadzonych ogłoszeń o wolnych miejscach pracy była charakterystyka branżowa podmiotów, które w badanym okresie poszukiwały pracowników. Ogółem analizą objęto 661 ogłoszeń (127 ogłoszeń z publikatorów i 534 ogłoszenia z PUP). 94,6% zgromadzonych ogłoszeń pochodziło bezpośrednio od pracodawców, źródłem 2,1% ofert były agencje zatrudnienia. W przypadku pozostałych ofert nie udało się zidentyfikować podmiotu. Szczegółowe dane uwzględniające podział na źródło ogłoszenia przedstawione zostały w poniższej tabeli. Z zestawienia wynika, że w okresie objętym badaniem największym potencjałem zatrudnieniowym w powiecie wołomińskim charakteryzowały się branże: Sekcja C – Przetwórstwo przemysłowe; Sekcja G – Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle; Sekcja F – Budownictwo; Sekcja N – Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca.

Analiza struktury ogłoszeń o wolnych miejscach pracy w podziale uwzględniającym źródło pochodzenia oferty wykazała ponadto, że pracowników za pośrednictwem Powiatowego Urzędu Pracy poszukiwały przede wszystkim podmioty związane z budownictwem, przetwórstwem przemysłowym oraz handlem hurtowym i detalicznym; naprawą pojazdów samochodowych, włączając motocykle. Wśród ogłoszeń internetowych/prasowych największe odsetki pochodziły od podmiotów działających w obszarach związanych z handlem hurtowym i detalicznym; naprawą pojazdów samochodowych, włączając motocykle, przetwórstwem przemysłowym oraz działalnością w zakresie usług administrowania i działalnością wspierającą.

Tabela 1. Struktura ofert objętych analizą

Sekcja PKD	Struktura ofert z PUP [%; N=530]	Struktura ofert z publikatorów [%; N=112]	Ogółem [%; N=642]
Sekcja C – Przetwórstwo przemysłowe	19,8%	21,4%	20,1%
Sekcja G – Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	17,0%	26,8%	18,7%
Sekcja F – Budownictwo	20,0%	4,5%	17,3%
Sekcja N – Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	6,4%	16,1%	8,1%
Sekcja I – Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	8,5%	3,6%	7,6%
Sekcja P – Edukacja	5,5%	12,5%	6,7%

Sekcja PKD	Struktura ofert z PUP [%; N=530]	Struktura ofert z publikatorów [%; N=112]	Ogółem [%; N=642]
Sekcja H – Transport i gospodarka magazynowa	6,2%	4,5%	5,9%
Sekcja Q – Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	3,6%	2,7%	3,4%
Sekcja M – Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	2,8%	1,8%	2,6%
Sekcja S – Pozostała działalność usługowa	2,8%	0,9%	2,5%
Sekcja O – Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	2,1%	0,9%	1,9%
Sekcja E – Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją	1,9%	0,0%	1,6%
Sekcja K – Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	1,3%	2,7%	1,6%
Sekcja R – Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	0,9%	0,9%	0,9%
Sekcja J – Informacja i komunikacja	0,6%	0,9%	0,6%
Sekcja A – Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	0,4%	0,0%	0,3%
Sekcja L – Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	0,2%	0,0%	0,2%

Zapotrzebowanie na zawody

Na potrzeby niniejszego opracowania zawody wymienione w ogłoszeniach o wolnych miejscach pracy zagregowane zostały do wielkich grup zawodów. W powiecie wołomińskim najwięcej ogłoszeń dotyczyło poszukiwania w grupach: robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy; pracownicy usług i sprzedawcy; pracownicy wykonujący prace proste; specjaliści.

Analiza struktury ogłoszeń w podziale źródłowym wykazała również, że za pośrednictwem Powiatowego Urzędu Pracy poszukiwani byli przede wszystkim robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy oraz pracownicy usług i sprzedawcy. Ogłoszenia pochodzące z publikatorów najczęściej zawierały oferty pracy dla robotników przemysłowych i rzemieślników oraz pracowników usług i sprzedawców.

Tabela 2. Zapotrzebowanie na zawody

Nazwa grupy wielkiej	Struktura ofert z PUP [%; N=534]	Struktura ofert z publikatorów [%; N=127]	Ogółem [%; N=661]
robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	33,5%	27,6%	32,4%
pracownicy usług i sprzedawcy	18,4%	24,4%	19,5%
pracownicy wykonujący prace proste	12,7%	13,4%	12,9%
specjaliści	9,4%	14,2%	10,3%
technicy i inny średni personel	9,0%	4,7%	8,2%
operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	7,3%	7,9%	7,4%
pracownicy biurowi	7,9%	3,1%	7,0%
przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy	1,7%	4,7%	2,3%
rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	0,2%	0,0%	0,2%

Zapotrzebowanie na kwalifikacje

Ogłoszenia w wolnych miejscach pracy zanalizowano także pod kątem ich zawartości. Informacja o doświadczeniu zawodowym pojawiła się w przypadku 5,1% ogłoszeń, w tym wyłącznie w ogłoszeniach pochodzących z publikatorów. Z tej puli 52,9% ofert pracy zawierało wymóg doświadczenia na podobnym stanowisku. Konieczność posiadania doświadczenia branżowego została wyartykułowana w treści 17,6% ogłoszeń. Dodatkowo zauważyć należy, że w przypadku 29,4% ogłoszeń pracodawcy jasno określili, że jakiegokolwiek doświadczenie (branżowe lub na podobnym stanowisku) nie jest wymagane.

Tabela 3. Wymagane doświadczenie

Wymagane doświadczenie	Ogółem [%; N=34]
Doświadczenie na podobnym stanowisku	52,9%
Doświadczenie w branży	17,6%
Nie wymagane	29,4%

Informacja o wymaganym stażu pracy pojawiła się w przypadku 1,5% ogłoszeń, w tym wyłącznie w ofertach pozyskanych z publikatorów. Spośród ogłoszeń, w których wspomniany został staż pracy, 60,0% ofert zawierało zapis o konieczności posiadania stażu pracy. W przypadku pozostałych ofert autor ogłoszenia zawarł w ich treści zapis potwierdzający, że staż pracy nie jest wymagany. Średni wymagany staż pracy wyniósł 1,2 lata.

Tabela 4. Wymagany staż pracy

Wymagany staż pracy	Odsetek ofert [%; N=10]
Wymóg stażu pracy	60,0%
Nie wymagany staż pracy	40,0%

W 3,5% spośród zgromadzonych ogłoszeń, w tym wyłącznie w ogłoszeniach pochodzących z publikatorów, pojawiła się informacja dotycząca pożądanego wykształcenia. Podmioty poszukujące pracowników relatywnie najczęściej oczekiwały ukończonej szkoły średniej, wykształcenia wyższego magisterskiego oraz zasadniczego zawodowego. Mniej liczne były ogłoszenia, w których odnotowano wymóg posiadania wykształcenia średniego ogólnokształcącego oraz średniego technicznego.

Tabela 5. Wymagane wykształcenie

Wymagane wykształcenie	Odsetek ofert [%; N=23]
------------------------	-------------------------

Ukończona szkoła średnia - bez sprecyzowania	21,7%
Wyższe magisterskie	21,7%
Zasadnicze zawodowe	21,7%
Średnie ogólnokształcące	17,4%
Średnie techniczne	17,4%

Informacja na temat oczekiwanej znajomości języka lub języków obcych odnotowana została w przypadku 0,3% ogłoszeń (czyli w dwóch ogłoszeniach) o wolnych miejscach pracy pochodzących wyłącznie z publikatorów. W obu ofertach oczekiwano od kandydatów znajomości języka angielskiego.

Zbadano również jak w zgromadzonych ofertach pracy przedstawia się rozkład dotyczący uprawnień do kierowania pojazdami. 2% ogłoszeń zawierało informację o wymogu posiadania prawa jazdy (0,2% ogłoszeń z publikatorów i 9,4% ogłoszeń z PUP). W trakcie analizy materiału ustalono, że wśród najczęściej wymaganych kategorii znalazły się prawo jazdy kategorii B i B1 oraz kategorii C,C1. Tylko jedna oferta z powiatowego urzędu pracy zawierała informację o wymaganym prawie jazdy i było to prawo bez określonej kategorii. W przypadku ofert pochodzących z publikatorów kategoria B,B1 pojawiała się najczęściej.

Tabela 6. Wymagana kategoria prawa jazdy

Wymagana kategoria prawa jazdy	Ogółem [%; N=13]
Prawo jazdy kategorii B, B1	61,5%
Prawo jazdy bez sprecyzowanej kategorii	15,4%
Prawo jazdy kategorii C, C1	15,4%
Prawo jazdy kategorii B+E, C+E lub D+E	7,7%

W 1,8% ogłoszeń o wolnych miejscach pracy, w tym wyłącznie w ogłoszeniach pobranych z publikatorów, pojawiły się dane na temat wymaganych kwalifikacji i uprawnień zawodowych. W powiecie wołomińskim do najczęściej wymaganych kwalifikacji zaliczyć należy do kierowania wózkiem widłowym; do obsługi maszyn/urządzeń; do przewozu materiałów/osób. Ponadto, 1,2% ofert pracy zawierało informacje o innych wymaganiach stawianych kandydatom (m.in. licencje, kursy). Wymieniano tutaj wymóg posiadania książeczki sanitarno-epidemiologicznej oraz kurs obsługi kasy fiskalnej.

Tabela 7. Inne wymagania

Wymagane/mile widziane kwalifikacje/uprawnienia zawodowe	Odsetek ofert [%]	Inne wymagania (wymagane/mile widziane licencje, ukończone kursy)	Odsetek ofert [%]
Do kierowania wózkiem widłowym	33,3%	Książeczka sanitarno-epidemiologiczna	75,0%

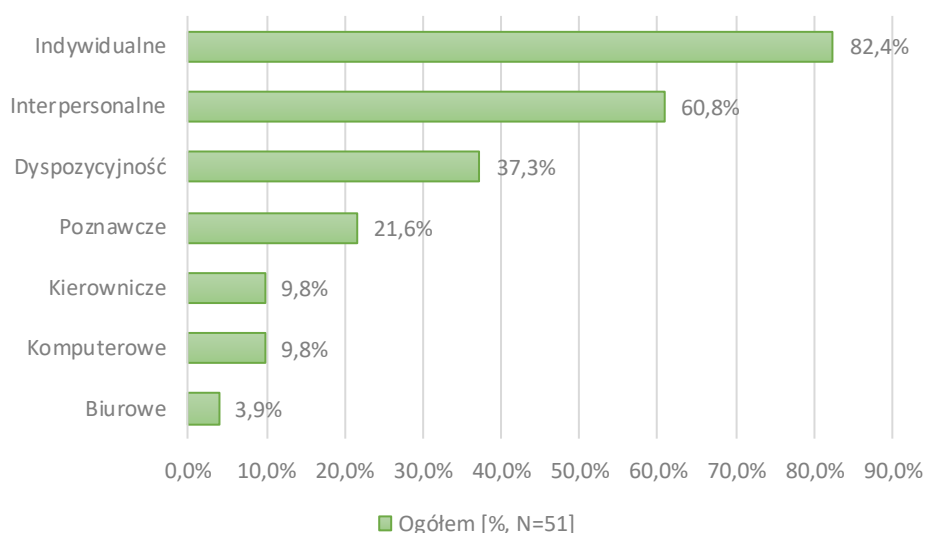
Do obsługi maszyn/urządzeń	16,7%	Kurs obsługi kasy fiskalnej	25,0%
Do przewozu materiałów/osób	16,7%	-	-
Budowlane	8,3%	-	-
Elektryczne	8,3%	-	-
Pedagogiczne	8,3%	-	-
Spawacza/pilarza	8,3%	-	-

Zapotrzebowanie na kompetencje

Podmioty poszukujące pracowników w powiecie wołomińskim umieściły informację na temat oczekiwanych kompetencji w 7,7% ogłoszeń, w tym wyłącznie w ogłoszeniach pozyskanych z publikatorów. Od kandydatów oczekuje się przede wszystkim kompetencji indywidualnych, w skład których wchodzi m.in. zaangażowanie, dokładność, samodzielność, pozytywne nastawienie do pracy, czy odporność na stres.

Poszczególne kompetencje najczęściej wskazywane w ogłoszeniach to dyspozycyjność czasowa, pozytywne nastawienie do pracy, zaangażowanie i komunikatywność.

Rysunek 3. Zapotrzebowanie na kompetencje

37,3% zgromadzonych ofert zawierało w treści wymóg dyspozycyjności kandydata, w tym wyłącznie w ogłoszeniach pozyskanych z publikatorów. Pogłębiona analiza ujawniła, że oczekiwano tutaj przede wszystkim dyspozycyjności czasowej związanej z elastycznością czasu pracy.

Tabela 8. Wymagana dyspozycyjność

Wymagana dyspozycyjność	Odsetek ofert [%; N=19]
Czasowa – elastyczność czasu pracy	94,7%
Wyjazdowa – gotowość do wyjazdów służbowych	5,3%

Oferowane warunki zatrudnienia

Analizą objęto także informacje najistotniejsze z punktu widzenia osób poszukujących pracy, dotyczące proponowanej formy zatrudnienia, wymiaru czasu pracy, wynagrodzenia i innych korzyści pozapłacowych. 86,8% ogłoszeń o wolnych miejscach pracy (38,6% ofert z publikatorów i 98,3% ofert z PUP) zawierało informację na temat ofertowanej formy zatrudnienia. 85,4% z nich dotyczyło zarobkowania na podstawie umowy o pracę. Propozycję umowy cywilno-prawnej (zlecenie, o dzieło) zidentyfikowano w 14,1% przypadków. Należy zauważyć, że w ogłoszeniach pochodzących z powiatowego urzędu pracy wyraźnie częściej proponowana była umowa o pracę na czas określony, natomiast w ogłoszeniach pochodzących z publikatorów najczęściej proponowano pracę bez określonej umowy.

Tabela 9. Proponowana forma zatrudnienia

Proponowana forma zatrudnienia	Struktura ofert z PUP [%; N=525]	Struktura ofert z publikatorów [%; N=49]	Ogółem [%; N=574]
umowa o pracę na czas określony	63,8%	12,2%	59,4%
umowa cywilno-prawna (o dzieło, zlecenie)	13,5%	20,4%	14,1%
umowa o pracę na czas nieokreślony	12,8%	16,3%	13,1%
umowa o pracę na okres próbny	9,3%	2,0%	8,7%
umowa o pracę bez określenia rodzaju	0,0%	49,0%	4,2%
umowa na zastępstwo	0,6%	0,0%	0,5%

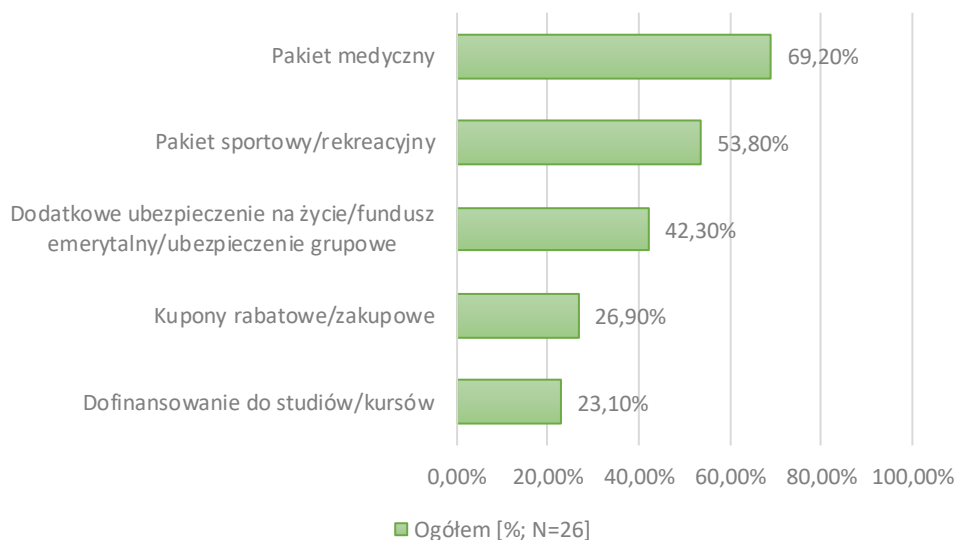
Podmioty poszukujące pracowników proponowały zwykle zatrudnienie w wymiarze pełnego etatu. Oferty pracy w wymiarze części etatu stanowiły 4,2% ogółu. Należy także zaznaczyć, że jakakolwiek informacja na temat proponowanego wymiaru zatrudnienia dotyczyła 41% zgromadzonych ofert (33,9% ogłoszeń z publikatorów i 42,7% ogłoszeń z PUP). Informacje dotyczące proponowanego wymiaru zatrudnienia na część etatu pojawiły się tylko w ogłoszeniach z publikatorów. Należy zaznaczyć, iż 100% analizowanych ofert z powiatowego urzędu pracy dotyczyło propozycji pracy na pełen etat.

Tabela 10. Wymagana kategoria prawa jazdy

Proponowany wymiar zatrudnienia	Struktura ofert z PUP [%; N=228]	Struktura ofert z publikatorów [%; N=43]	Ogółem [%; N=271]
Pełen etat	100,0%	69,8%	95,2%
Część etatu	0,0%	4,2%	4,2%
Inne	0,0%	0,8%	0,8%

W treści 82% ogłoszeń odnotowano kwotę proponowanego wynagrodzenia (7,9% ogłoszeń z publikatorów i 99,6% ogłoszeń z PUP). Na podstawie zgromadzonych ofert ustalono kwotę średniego wynagrodzenia. W powiecie wołomińskim wyniosła ona 2163,14 złotych.

Pracodawcy coraz częściej korzystają z możliwości zapewnienia swoim pracownikom dodatkowych korzyści pozapłacowych. Zaliczyć można do nich m.in. pakiety medyczne i rekreacyjne, dofinansowanie szkoleń, dodatkowe ubezpieczenia i pakiety socjalne. W treści 3,9% zgromadzonych ogłoszeń, w tym wyłącznie w treści ogłoszeń pochodzących z publikatorów, pojawiły się informacje o dodatkowych korzyściach związanych z zatrudnieniem. Najczęściej oferowano: pakiet medyczny; pakiet sportowy/rekreacyjny; dodatkowe ubezpieczenie na życie/fundusz emerytalny/ubezpieczenie grupowe; kupony rabatowe/zakupowe.

Rysunek 4. Najczęściej proponowane korzyści pozapłacowe

Perspektywa ponadlokalna

Na tle pozostałych podregion warszawski wschodni wyróżnia się szczególnie wysokim potencjałem zatrudnienia w przetwórstwie przemysłowym. Najbardziej poszukiwanymi pracownikami są natomiast robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy.

Tabela 11. Perspektywa ponadlokalna

Podregion	Liczba ofert pracy objętych analizą	Sekcja z największym potencjałem zatrudnienia	Najbardziej poszukiwana grupa wielka zawodów
Warszawa	4542	budownictwo	Pracownicy
Radomski	1916	handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	pracownicy usług i sprzedawcy
Warszawski Wschodni	2365	przetwórstwo przemysłowe	robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy
Warszawski Zachodni	4223	handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	pracownicy usług i sprzedawcy
Ciechanowski	1719	handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy
Płocki	1070	działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy
Ostrołęcki	1433	handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy
Siedlecki	1267	handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy